

Παρουσίαση του Βιβλίου: Μετωπικό Πρόγραμμα Δι-Εξόδου από την Κρίση.

Του Κ. Παπουλή,

Κινηματογράφος Αλκυονίδα, 26/6/2017.

Θέλω και εγώ να ευχαριστήσω όσους όλους ήρθατε εδώ, αλλά ιδιαίτερα, αυτούς που παρουσιάζουν το βιβλίο μας. Είμαστε κοντά στην «επέτειο» του ιστορικού δημοψηφίσματος της 5^{ης} Ιουλίου 2015. Για αυτό θέλω να πω το εξής: Αν την στάση του Π. Λαφαζάνη που μας τιμάει σήμερα με την παρουσία του, την πολιτική κατεύθυνση του Α.Ρ, και την λύση που πρότεινε τότε, ακολουθούσε ο ΣΥΡΙΖΑ, εφαρμόζοντας το Σχέδιο Β που περιγράψαμε και με τον Α. Αλαβάνο, σήμερα τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά, η χώρα ελεύθερη και θα είχαμε σήμερα εδώ μια άλλη εκδήλωση.

Ζούμε στην πατρίδα μας επτά χρόνια που είναι σκοτεινά για την λογική, τα χρόνια που θα μείνουν στην ελληνική ιστορία, ως χρόνια του ευρω-παραλογισμού. Ενώ βιώνουμε μία απελπιστική κατάσταση, ενώ είναι πλέον σαφές ότι εντός της ευρωζώνης δεν υπάρχει εναλλακτική σωτηρίας, η ημι-ελίτ, πολιτική και οικονομική που διευθύνει την χώρα καταφέρνει και αντιστρέφει ιδεολογικά την πραγματικότητα, παρουσιάζοντας τον θάνατο, τον λεγόμενο ευρω-μονόδρομο, ως ζωή.

Όμως, όχι μόνο είναι εφικτή ή έξοδος από την κρίση, η απελευθέρωση και η παραγωγική ανασυγκρότηση της πατρίδας μας, αλλά μπορεί να συνδυαστεί με την κοινωνική αλλαγή. Προτείνουμε ένα Πρόγραμμα Λαϊκού Μετώπου που θα εφαρμοστεί κατά κύματα και συμπεριλλάμβάνει έναν Δημοκρατικό Πανεθνικό Σχεδιασμό όπου στο επέκεινά του, θα είναι οι εργαζόμενοι που θα επιλέγουν τα επίπεδα παραγωγής, κατανάλωσης και επένδυσης, τις ώρες εργασίας και τελικά θα διαμορφώνουν οι ίδιοι την κοινωνία που θα ζουν, μέσα σε μια αυθεντική Δημοκρατία, όπου οι έννοιες της κοινότητας και της συλλογικής ζωής θα ξαναβρούν την σημασία τους.

Το πρόγραμμα εξόδου από την κρίση, το οποίο παρουσιάζουμε εδώ δεν είναι κατασκευασμένο στην άμμο κάποιας ιδεολογίας, αλλά στηρίζεται στα δεδομένα της ελληνικής οικονομίας, της φωνής της λογικής και της επιστήμης. Άλλωστε η Αργεντινή και η Ισλανδία πρόσφατα δεν εφάρμοσαν την επίσημη συνταγή . Όχι τυχαία, οι φακοί έκλεισαν όταν η Αργεντινή πέρασε στην ανάκαμψη με ρυθμούς Κίνας, και, έτσι, αυτή η περίοδος, όπου οι αρχές οικονομικής πολιτικής της χώρας απέταξαν τα «παγκοσμιοποιητικά» ΤΙΝΑ-γιατροσόφια, δεν έγινε γνωστή στους τηλεθεατές. Μήπως, όμως, το ίδιο δεν συνέβη και με την Ισλανδία; Και φυσικά δεν είναι οι μόνες χώρες που βάδισαν αντίστροφα με την παγκοσμιοποίηση και βγήκαν κερδισμένες. Τα επιτυχημένα αντι-παραδείγματα στην παγκοσμιοποίηση είναι πολλά. Ακόμη και πρόσφατα, όταν η Κριστίνα Κίρσχνερ ήρθε στην Ελλάδα κανείς δεν έγραψε, από κανένα μέσο δεν ειπώθηκε, το τι είπε στο Μέγαρο Μουσικής. Μίλησε για το τι έγινε στην Αργεντινή, για εθνικοποιήσεις, για επανακοινωνικοποίηση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, για αύξηση της εγχώριας ζήτησης και των μισθών και με αυτό τον τρόπο εξάλειψη της ανεργίας, και άλλα πολλά, αλλά είπε και δύο απλές αλήθειες που πάνε γάντι και στην Ελλάδα, που ενοχλούν όμως βαθιά τον εγχώριο και ξένο παράγοντα που λεηλατεί την πατρίδα μας. Δεν μπορούσε η Αργεντινή να έχει το ίδιο νόμισμα, το δολάριο με τις ΗΠΑ, αλλά μήπως η Ελλάδα μπορεί να έχει το ευρώ; το ίδιο νόμισμα με την Γερμανία;

Επίσης θύμισε την ιστορική ομιλία του προέδρου Κίρσχνερ στον ΟΗΕ, «οι πεθαμένοι δεν πληρώνουν χρέη». Μήπως η Ελλάδα δεν είναι σε κλινικό θάνατο και για αυτό δεν έχει άλλη επιλογή παρά να διαγράψει χρέος μέσω του μοναδικού τρόπου που

υπάρχει διεθνώς; της κήρυξης χρεοστασίου στους ξένους δανειστές; Μόνο έτσι μπορεί να ξαναγίνει κυρίαρχη χώρα και να κερδίσει το διεθνή σεβασμό. Ο οικονομικός όμως παραλογισμός, μέσω των ξένων πιστωτών, λέει ότι η Ελλάδα μπορεί να αλυσοδεθεί, για να ξεπληρώσει το μεγαλύτερο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, που υπάρχει σήμερα στον κόσμο για ανεπτυγμένη χώρα. Λένε ότι δεν έχει σημασία το ύψος του χρέους, αλλά η Ελλάδα μπορεί να αποπληρώνει ετησίως τοκο-χρεολύσια της τάξης του 15% του ΑΕΠ της, ποσοστό που αντιστοιχεί για το έτος 2016 στο 50% των συνολικών εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών της χώρας. Όταν, όπως σημειώνουμε και στο βιβλίο, ένας από τους λησμονημένους παράγοντες βιωσιμότητας χρέους είναι η ρήτρα λόγου εξυπηρέτησης χρέους, που σημαίνει ότι οι τόκοι και τα χρεολύσια αν διαιρεθούν προς τις εξαγωγές δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 10%.

Ο ελληνικός λαός πρέπει να κατανοήσει ότι η κρίση που βιώνουμε, δεν είναι μία συνηθισμένη οικονομική κρίση. Από πλευράς ύφεσης, χρονικής διάρκειας και ανεργίας, είναι η μεγαλύτερη ιστορικά κρίση που έχει γνωρίσει χώρα μεταπολεμικά με μέσο ή υψηλό επίπεδο κεφαλαιοκρατικής ανάπτυξης.

Η μείωση του ΑΕΠ είναι στο 25%, η πραγματική ανεργία βρίσκεται στο 30%, ενώ αν δεν υπήρχε η μετανάστευση, η πρόωρη συνταξιοδότηση, και η αύξηση της υποαπασχόλησης θα είχαμε σπάσει τα ρεκόρ της Ν. Αφρικής, και το 40% και πλέον ανεργία. Τα εργατικά δικαιώματα σαρώνονται, οι εργασιακές σχέσεις αποδιαρθρώνονται, ενώ το αναιμικό κοινωνικό κράτος διαλύεται. Η μετανάστευση εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού και επιστημόνων, οδηγεί σταθερά σε μία οικονομία όλο και χαμηλότερης παραγωγικότητας, άρα και χαμηλών μισθών. Στην Ελλάδα επιβάλλεται το ίδιο ακριβώς μοντέλο προσαρμογής, που εκτελέστηκε μετά την κατάρρευση της ΕΣΣΔ, στις «ανατολικές» χώρες.

Όσο ακολουθείται η εφαρμοζόμενη πολιτική παραμονής μας στην Ευρωζώνη (ΕΖ), η Ελλάδα θα μετατραπεί σε μόνιμη παρηκμασμένη και αποψιλωμένη περιφέρεια του Βορρά, με «οάσεις» τύπου Μαϊάμι, λόγω τουρισμού.

.Από τις μελέτες μας για την ελληνική οικονομία, έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η παρούσα κρίση είναι κυρίως αποτέλεσμα της συμμετοχής της χώρας στην ευρωπαϊκή ενοποίηση και ιδιαίτερα στην ΟΝΕ και στην ΕΖ. Η εν λόγω συμμετοχή είναι, με άλλα λόγια, ο «παράγοντας σταθερής επενέργειας» που βρίσκεται πίσω από την παρούσα κρίση. Η χώρα πληρώνει την ευρωπαϊκή πόλωση (και όχι ολοκλήρωση!), την οποία δημιουργεί, τελικά και αναπόφευκτα, η σχέση «κέντρου-περιφέρειας» (για να το εκφράσουμε εν συντομία). Ήδη, από τα μέσα της δεκαετίας του 1950, ο G. Myrdal είχε υποδείξει τη διαδικασία «κυκλικής και σωρευτικής αιτιότητας», την οποία ενεργοποιεί η προαναφερθείσα σχέση, ενώ στο μακρινό έτος 1962, ο Η. Ηλιού είχε χαρακτηρίσει, προσφέροντας αρκετά οικονομολογικά και πολιτικά επιχειρήματα, την είσοδο της πατρίδας μας στην ΕΟΚ ως είσοδο στο «Λάκκο των Λεόντων». Ήταν σαφές, σύμφωνα μάλιστα και βάσει της κυρίαρχης οικονομικής επιστήμης, δηλαδή της «Θεωρίας των Άριστων Νομισματικών Περιοχών», ότι το κόστος της ΟΝΕ θα ήταν πρωτοφανές για την Ελλάδα (και, γενικά, για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και περιφέρειες χωρών). 36 χρόνια μετά την ένταξη στην ΕΟΚ, το κατακεφαλήν εισόδημα στην πατρίδα μας βρίσκεται, σε σταθερές τιμές ευρώ, στα επίπεδα εκείνου του έτους 1980!!!!

Η συμμετοχή στην ευρωπαϊκή πόλωση και μάλιστα στον σκληρό πυρήνα της ζώνης της υπερπαγκοσμιοποίησης, και λέμε υπερπαγκοσμιοποίηση γιατί εδώ στην Ε.Ε. η ταύτιση με τις ορίζουσες της παγκοσμιοποίησης, της ελευθερίας του εμπορίου των κεφαλαίων κλπ είναι καθολική, διαμορφώνει ως κύρια την αντίθεση ανάμεσα στο εθνικό-πατριωτικό ζήτημα και τον οικονομικό ιμπεριαλισμό. Διότι η Ελλάδα και ο ευρωπαϊκός Νότος, δεν δύναται να αναπτυχθούν εντός των ευρωζωνικών και ευρωενωσιακών δεσμών. Άρα οδηγούνται στην στασιμότητα και στην παρακμή,

μετατρεπόμενοι στην καλύτερη περίπτωση ως εξαρτήματα του Βορρά και έτσι οξύνεται και η δεύτερη αντίθεση η κυρίαρχη σε εθνικό επίπεδο, ανάμεσα στο κεφάλαιο και στην εργασία. Η άνευ προηγουμένου γεωγραφική πόλωση στον ευρωπαϊκό χώρο και η ραγδαία υποβάθμιση της χώρας μέσα στον διεθνή καταμερισμό εργασίας διαμορφώνει λοιπόν και μια πρωτοφανή κοινωνική πόλωση. Από πλευράς αντικειμενικού παράγοντα υπάρχουν λοιπόν όλοι οι όροι, για την δημιουργία ενός πατριωτικού-αντιιμπεριαλιστικού και εργατικού, για την δημιουργία ενός μεγάλου Λαϊκού Μετώπου.

Με τα σημερινά δεδομένα, η διάρρηξη της ιμπεριαλιστικής αλυσίδας στον ευρωπαϊκό νότο δεν μπορεί να γίνει αλλιώς παρά με την ανάδειξη Λαϊκού Μετωπικών Κυβερνήσεων οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε ένα άλλο τρόπο συνεργασίας των Λαών. Μια τέτοια προσπάθεια ήταν και η Μπολιβαριανή Συμμαχία των Λαών της Λατινικής Αμερικής, γνωστής ως ALBA. Επειδή φυσικά ζούμε σε ένα κόσμο από έθνη-κράτη, αυτή η προσπάθεια εξόδου από την κρίση και κοινωνικής αλλαγής δεν μπορεί παρά να είναι κατ'αρχάς εθνική.

Για να δείξουμε το αδιέξοδο και να γίνουμε πιο σαφείς, γνωρίζουμε από αυτά που μας διδάσκει η οικονομική επιστήμη, ότι κάθε εθνική οικονομία αποτελείται από τρεις διακριτούς τομείς, ήτοι τον Ιδιωτικό (νοικοκυριά και επιχειρήσεις), το Δημόσιο και τον Εξωτερικό. Επίσης, σύμφωνα με τις συμβολές του Μ. Kalecki και του J. M. Keynes, για να βγει μία οικονομία από μια βαθιά κρίση (η αναγκαία συνθήκη συνίσταται στο να λειτουργήσει – τουλάχιστον – ένας εξ αυτών των τριών τομέων ως «ατμομηχανή», δηλαδή να καθοδηγήσει την τόνωση της συνολικής ενεργού ζήτησεως. Τέλος, αυτή η τόνωση επιτυγχάνεται μέσω δημοσιονομικών, νομισματικών, συναλλαγματικών, εμπορικών και διαρθρωτικών πολιτικών. Ωστόσο, αυτοί οι μοχλοί οικονομικής πολιτικής-τόνωσης της ζήτησης, έχουν πλήρως αδρανοποιηθεί εξ αιτίας της συμμετοχής της χώρας στην ΟΝΕ.

Πρέπει, λοιπόν, να θεωρείται δεδομένο και μη-συζητήσιμο ότι η Ελλάδα έχει απόλυτη ανάγκη να ανακτήσει όσους περισσότερους μοχλούς οικονομικής πολιτικής μπορεί, προκειμένου να εξέλθει από την κρίση, δηλαδή, τους μοχλούς της δημοσιονομικής, νομισματικής, συναλλαγματικής, εμπορικής, βιομηχανικής και, τέλος, αγροτικής πολιτικής. Δίνουμε στο βιβλίο αναλυτική, συγκεκριμένη και ποσοτικά προσδιορισμένη οικονομική πολιτική για αυτούς τους μοχλούς.

Εκτιμούμε, βάσει μελετών μας, ότι, για να έρθει η ανεργία κοντά στο 10%, όπου ήταν πριν την κρίση, απαιτείται ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης της οικονομίας κοντά στο 5.4% για μια πενταετία και δημιουργία περίπου 181.000 θέσεων εργασίας ανά έτος. Για να αρχίσει να μειώνεται, έστω ελάχιστα, η μη-αλχημιστικά μετρούμενη ανεργία απαιτείται ρυθμός ανάπτυξης της τάξης του 2%-2.5%. Για να γίνει κατανοητό αυτό, σκεφτείτε μια επιχείρηση που αυξάνει λίγο τον τζίρο της και από 100 δραχμές τον πάει στο 101, Δεν θα κάνει προσλήψεις, απλώς λίγο κατά 1% θα ανέβει η παραγωγικότητα της εργασίας. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι, ακόμη και εάν επιβεβαιωθούν τα πιο αισιόδοξα σενάρια για την επόμενη πενταετία (προβλέψεις που δεν στηρίζονται, βεβαίως, πουθενά από πλευράς οικονομικής λογικής και μετρήσεων), ελάχιστα θα βελτιωθεί η κατάσταση στην αγορά εργασίας ή το βέβαιο σενάριο είναι η επιδείνωση όλων των παραμέτρων της εργασίας και της ζωής των εργαζομένων.

Η Ελλάδα και ο λαός της δεν μπορούν να επιβιώσουν μέσα σε ένα διεθνές παίγνιο απολύτως ανοικτού κεφαλαιοκρατικού ανταγωνισμού γιατί η ελληνική οικονομία παρουσιάζει διττό έλλειμμα ανταγωνιστικότητας:

1) Παραγωγικοτεχνικό χάσμα με τις περισσότερες ευρωζωνικές οικονομίες. Το πρόβλημα είναι δομικό και λύνεται -μακροχρονίως με σχεδιασμετρικό προστατευτισμό, στοχευμένη βιομηχανική πολιτική, παραγωγικές επενδύσεις.

Όσο αφορά την βιομηχανική πολιτική, πιο συγκεκριμένα: 11 εμπορεύματα εμφανίζουν τις μεγαλύτερες διαρροές της οικονομίας, και αποτελούν την μαύρη τρύπα, το 66% των εισαγωγών μας. Τα απαριθμώ συνοπτικά, για να καταλάβουμε ότι δεν λέμε να σπείρουμε στάρι στο φεγγάρι, αλλά είναι μέσα στις δυνατότητες της χώρας η βιομηχανική αυτή πολιτική. Τρόφιμα ποτά και προϊόντα καπνού-εξορυκτική και λατομική δραστηριότητα,- Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, είδη ένδυσης,- Χημικά, φάρμακα και σκευάσματα, -Ηλεκτρονικοί υπολογιστές, οπτικά και ηλεκτρονικά,- Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός,- Μηχανοκίνητα οχήματα και εξοπλισμός μεταφορών, προϊόντα μεταποίησης και έπιπλα.

2) Χρησιμοποιεί το πιο σκληρό νόμισμα του κόσμου, το ευρώ. Το πρόβλημα λύνεται με εξωτερική υποτίμηση.

Αντί της εξωτερικής συνεχίζεται η πολιτική της εσωτερικής υποτίμησης που σημαίνει όλο και μεγαλύτερη φτωχοποίηση και ανεργία. Αυτή η πολιτική δεν έχει ρίξει τις τιμές των αγαθών. Η βελτίωση της πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας σε όρους τιμών, όπως μετριέται σε σχέση με τους 28 κυριώτερους εμπορικούς εταίρους της χώρας (με βάση την έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας για το 2016) έχει βελτιωθεί τα επτά σκοτεινά μνημονιακά χρόνια μόνο κατά 10,9%, και ο κύριος λόγος είναι η όποια πτώση του ευρώ (τα τελευταία, λίγα χρόνια, δηλαδή μετά το 2014-5), όχι η εσωτερική υποτίμηση. Το 2009 η πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία είχε ανέλθει κατά 18,9%, με άλλα λόγια είχαμε ανατίμηση της πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας κατά 18,9% μέσα σε μια δεκαετία. Πρέπει επίσης να σημειώσουμε ότι όταν μπήκαμε στο ευρώ, στο τέλος του 2001, κατά πολλές μελέτες, η δραχμή ήταν ήδη ανατιμημένη έως και 30%, λόγω της πολιτικής της σκληρής δραχμής που ξεκίνησε με την συνθήκη του Μάαστριχτ. Αυτή η υπερτίμηση φωτογραφιζόταν στο τότε ήδη υπερβολικό έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών που πλησίαζε το 8%. Στην Ελλάδα τα εξωτερικά ελλείμματα οδήγησαν στην διόγκωση του εξωτερικού χρέους (δημόσιου και ιδιωτικού) και τελικά στην χρεοκοπία.

Μια εξωτερική υποτίμηση σε συνθήκες βαθιάς ύφεσης και υποαπασχόλησης κεφαλαίου και εργασίας δεν πλήττει τα συμφέροντα των μισθωτών αντίθετα με αυτά που λέγονται.

Ο συνδυασμός της υποτίμησης με επεκτατική οικονομική πολιτική, μέσω της ανάκτησης του εκδοτικού προνομίου επιτρέπει την χρηματοδότηση δημόσιων δαπανών και μείωσης φόρων κατά 10 δις. Επίσης με το 3,5% πλεόνασμα που επιβάλλεται η Ελλάδα μετατρέπεται σε δότρια χώρα. Για πρώτη φορά μετά το 1981 θα πληρώνουμε 4 δις ετησίως καθαρά στην Ε.Ε. για την συμμετοχή μας στην ευρωζώνη. Άρα εμφανίζεται ένας μεγάλος δημοσιονομικός χώρος για να αρθεί η λιτότητα και να περάσουμε στην ανάκαμψη.

Για να δώσω ένα παράδειγμα, η βενζίνη έχει 70% φόρους, λόγω μνημονίων και στην Ελλάδα έχει σχεδόν την πιο ακριβή τιμή στον κόσμο. Στη Βουλγαρία, όπου οι συμπατριώτες μας από την Β. Ελλάδα πάνε και γεμίζουν τα αυτοκίνητά τους, έχει 1 ευρώ. Μετά την υποτίμηση τόσο η βενζίνη όσο και το πετρέλαιο θα κοστίζουν σε δραχμές το ίδιο ή λιγότερο από ότι σήμερα σε ευρώ, λόγω μείωσης των φόρων.

Μια υποτίμηση σύμφωνα με τις μελέτες μας δημιουργεί για τον πρώτο χρόνο έναν υποπενταπλάσιο πληθωρισμό στην χειρότερη περίπτωση. Είναι σαφές ότι σε μια

πορεία κοινωνικής αλλαγής οι αυξήσεις των μισθών θα είναι μεγαλύτερες από τον πληθωρισμό.

Κλείνοντας θέλω να πω ότι αυτοί οι οικονομολόγοι που από το 2010 υποστηρίζουν την παραμονή στο ευρώ και είναι σήμερα υπουργοί, οι Σταθάκηδες, οι Τσακαλώτοι και οι υπόλοιποι (ορισμένοι δήλωναν και δηλώνουν, μάλιστα, μαρξιστές!), είχαν ως μοναδικό επιχείρημα ότι η υποτίμηση θα κτυπήσει τους μισθούς, θα βλάψει το προλεταριάτο. Επιχείρημα που από την ουσία του είναι φαιδρό στις σημερινές συνθήκες της χώρας, αλλά γίνεται περισσότερο φαιδρό όταν για την παραμονή στο ευρώ οι μισθωτοί έχουν γονατίσει και αυτοί οι κύριοι υπογράφουν λιτότητα και εσωτερική υποτίμηση, εξαθλίωση και φτωχοποίηση μέχρι το σωτήριο έτος 2060. Αλλά και οι τιμές των ακινήτων δεν έχουν συνθλιβεί; Τώρα, που μείναμε στην ΕΖ, δεν μπορούν (όπως μας έλεγαν) το ξένο και ελληνικό μεγάλο-κεφάλαιο να αγοράζει τσάμπα ό,τι επιθυμεί;

Τέλος, να τελειώνουμε με την σύγχυση . Έχουμε δικαίωμα στην χρεοκοπία, έχουμε το ηθικό, πολιτικό και νομικό δικαίωμα να αρνηθούμε το χρέος, όπως τόσες χώρες στην σύγχρονη ιστορία. Έχουμε δικαίωμα να επαναφέρουμε το νόμισμά μας, έχουμε δικαίωμα να φύγουμε από την Ε.Ε. αν αυτή δεν ικανοποιεί βιώσιμους όρους για τον λαό μας σύμφωνα με το άρθρο 50 όπως κάνει το Ηνωμένο Βασίλειο

Η Ελλάδα είναι σαν μια γυναίκα σε ένα γάμο με την Ε.Ε. που την κακοποιεί ο άντρας- νταβατζής της, με έναν βούρδουλα το ευρώ και αυτή μένει στο γάμο από ανασφάλεια. Ακόμη λοιπόν και αν το διαζύγιο είναι ταραχώδες, και δεν είναι συναινετικό, είναι καλύτερα ένα ταραχώδες διαζύγιο από έναν κακό γάμο.

Εμείς, στο μετωπικό πρόγραμμα που καταθέτουμε για συζήτηση, δεν στηριζόμαστε σε βοήθεια από κανέναν. Είναι ο ελληνικός λαός, αυτοδύναμος, με την Λαϊκομετωπική του κυβέρνηση που ανακτώντας την οικονομική του κυριαρχία θα βγει από την κρίση, δημιουργώντας πιθανότατα και ένα νέο κοινωνικό και πολιτικό παράδειγμα. Έτσι, αυτός ο λαός είναι, τότε, που θα δώσει βοήθεια στους λαούς όλου του «Νότου», στους λαβωμένους από την παγκοσμιοποίηση και στο σύγχρονο προλεταριάτο όλης της Ευρώπης.